

Wat zijn invasieve exoten?

Al honderden jaren worden exotische planten vanuit de hele wereld geïmporteerd en aangeplant in tuinen en parken. In de meeste gevallen is dit helemaal geen probleem, maar sommige van deze exoten blijken in staat om zelfstandig buiten onze tuinen te overleven en gaan daar zelfs woekeren. Deze soorten kunnen niet alleen schadelijk zijn voor de natuur, maar kunnen ook voor andere problemen zorgen. Bepaalde soorten beschadigen namelijk zelfs infrastructuur (o.a. wegen en leidingen) of belemmeren de doorstroming van sloten en kanalen. Dit leidt tot hoge beheerkosten. Deze groep problematische exoten noemen we invasieve exoten.

Waarom deze folder?

We hebben je hulp hard nodig bij het beheersbaar maken van de problemen veroorzaakt door invasieve exotische planten! Omdat veel van de invasieve exoten zijn aangeplant in tuinen en vijvers en zich vanuit daar verder over Nederland verspreiden, is het belangrijk om geen invasieve exoten in tuinen en parken aan te planten. Op de achterkant van de folder staan voorbeelden van exoten die je beter niet in de tuin kunt aanplanten en alternatieven met (deels) vergelijkbare eigenschappen. Binnenin deze folder staan meer voorbeelden van tuin- en vijverplanten die van nature in ons land voorkomen en een mooi alternatief zijn voor invasieve exoten.

Staat er al een invasieve exoot in je tuin? Gooi dan in ieder geval geen snoei- of tuinafval in de natuur en gooi ook geen waterplanten in openbaar water. Op die manier kunnen invasieve exoten zich namelijk heel gemakkelijk verspreiden.

Dus:

*Plant geen invasieve exoten aan in de tuin
Gooi geen snoei- of tuinafval in de natuur*

Nieuwe tuinplant kopen? Neem deze folder mee!

Neem deze folder mee bij het shoppen voor tuin- en vijverplanten en koop geen exotische planten die het buiten de tuin ook heel goed doen. Er zijn genoeg mooie alternatieve soorten te koop. In deze folder staan voorbeelden van soorten die je beter niet kunt kopen en welke soorten een prima alternatief zijn. Vermijd in ieder geval (invasieve) exoten die zich gemakkelijk via dieren verspreiden (zoals besdragers) en exoten die zich gemakkelijk via wind verspreiden. Sommige invasieve exoten worden ook onder andere namen verkocht, let dus altijd goed op en bij twijfel: kies een alternatief! Help mee om invasieve exoten geen kans te geven!

Een voorbeeld:

Rimpelroos - *Rosa rugosa*, wordt ook verkocht als: (Japanse) Bottelroos

Probleem: Breidt gemakkelijk uit via uitlopers, vormt dichte eentonige struwelen, verdringt inheemse soorten en verhindert zandverstuiving in duinen.

Kies voor alternatieven zoals: Egelantier (*Rosa rubiginosa*) of Hondсроos (*Rosa canina*). Deze lijken sterk op Rimpelroos, vormen ook bottels en kunnen ook tegen droge grond en invloed van zout, maar zijn niet invasief in Nederland.

Vingerhoedskruid

Wilde Akelei

Wilde kardinaalsmuts

Gele lis

Egelantier

Hondсроos

Borderplanten en bodem- bedekkers

(Wilde) Akelei
Aquilegia vulgaris

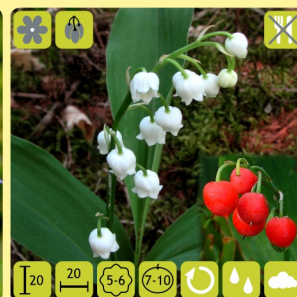
Koninginnekruid
Eupatorium cannabinum

Korenbloem
Centaurea cyanus

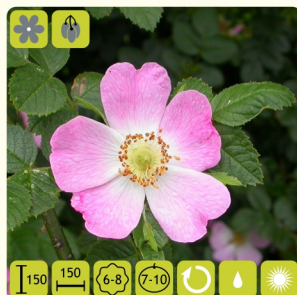

Lelietje-van-dalen
Convallaria majalis

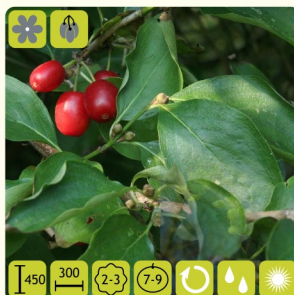

Sierstruik of haag

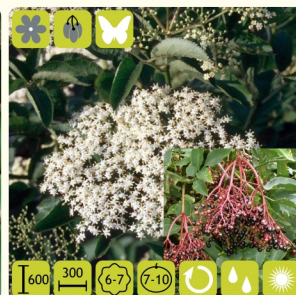
Egelantier
Rosa rubiginosa

Gele kornoelje
Cornus mas

Gewone vlier
Sambucus nigra

Hulst
Ilex aquifolium

Bomen (eerste vier ook als haag te gebruiken)

Beuk

Fagus sylvatica

Gewone vogelkers

Prunus padus

Haagbeuk

Carpinus betulus

Spaanse aak

Acer campestre

Water- en oeverplanten (vijver)

Gele lis

Iris pseudacorus

Gele plomp

Nuphar lutea

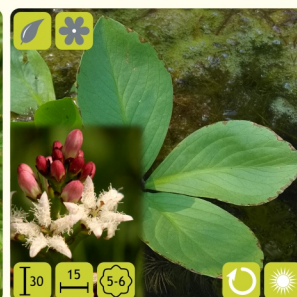
Moerasspirea

Filipendula ulmaria

Waterdrieblad

Menyanthes trifoliata

Bijzondere eigenschappen

Wintergroen

Plant heeft
bijzonder blad

Plant heeft
bijzondere bloemen

Plant heeft
bijzondere vruchten

Plant heeft
aangename geur

Levensduur

Eenjarige plant

Tweejarige plant
(bloeit in 2e jaar)

Vaste plant

Vochtbehoefte

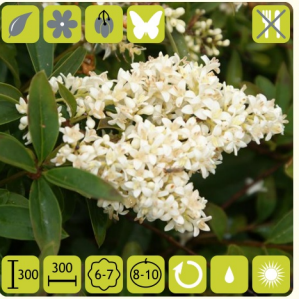
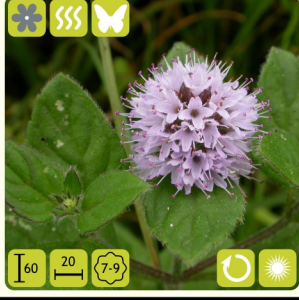
Weinig water geven

Matig water geven

inplanten in plaats van invasieve exoten

Enkele voorbeelden

Lievevrouwebedstro <i>Galium odoratum</i> 	Speenkruid <i>Ficaria verna</i> 	Struikhei <i>Calluna vulgaris</i> 	Vingerhoedskruid <i>Digitalis purpurea</i> 	Andere geschikte soorten: - Blauwe druifjes - Bosaardbei - Bosanemoon - Gewone eikvaren - Gewone margriet - Gewone smeerwortel - Klimop (<i>Hedera helix</i>) - Koningskaars - Muskuskaasjeskruid
(Eenstijlige) Meidoorn <i>Crataegus monogyna</i> 	Wilde kardinaalsmuts <i>Euonymus europaeus</i> 	Wilde kamperfoelie <i>Lonicera periclymenum</i> 	Wilde liguster <i>Ligustrum vulgare</i> 	Andere geschikte soorten: - Bosrank - Braam - Brem (<i>Cytisus</i>) - Hazelaar - Hondsroos - Kruisbes - Rode kornoelje - Sleedoorn - Taxus
Grove den <i>Pinus sylvestris</i> 	Ruwe berk <i>Betula pendula</i> 	Wilde Lijsterbes <i>Sorbus aucuparia</i> 	Zoete kers <i>Prunus avium</i> 	Andere geschikte soorten: - Appelboom - Jeneverbes - Linde - Perenboom - Ruwe iep - Schietwilg - Tamme kastanje - Wintereik - Zomereik
Watermunt <i>Mentha aquatica</i> 	Waterranonkel <i>Ranunculus (aquatilis)</i> 	Waterviolier <i>Hottonia palustris</i> 	Zwanenbloem <i>Butomus umbellatus</i> 	Andere geschikte soorten: - Aarvederkruid - Gewone dotterbloem - Glanzend fonteinkruid (Grote) egelskop - Grote kattenstaart - Lidsteng - Oeverzegge - Sterrenkroos - Watergentiaan
 Plant trekt veel bestuivers aan	Afmeting (bij benadering) Hoogte volwassen plant (cm)	 Breedte volwassen plant (cm)	Bloei- en zaadzettingsperiode Bloeiperiode (1=jan, 2=feb, etc.)	 Periode vruchten (1=jan, 2=feb, etc.)
 Veel water geven	Lichtbehoefte Volle zon	 Halfschaduw	 Schaduw	Niet eetbaar Giftig (niet eten!)

Plant ze niet aan en gooi geen tuinafval in de natuur

Borderplanten

Dwergmispels

Cotoneaster

Alternatieven:

Hulst

Kleine maagdenpalm (*Vinca minor*)

Late/Canadese guldenroede

Solidago (gigantea of canadensis)

Alternatieven:

Koninginnekruid

Echte guldenroede (*S. virgaurea*)

(Japanse) Kardinaalsmuts

Euonymus fortunei & *E. japonicus*

Alternatieven:

Wilde kardinaalsmuts (*E. europaeus*)

Klimop (*Hedera helix*)

Sierstruik of haag

Laurierkers

Prunus laurocerasus

Alternatieven:

Gewone vogelkers & Rode kornoelje

Hulst

Lijsterbesspirea

Sorbaria

Alternatieven:

Wilde lijsterbes

Moerasspirea

Mahonie (struik)

Mahonia & *Berberis aquifolium*

Alternatieven:

Gele kornoelje

Hulst , Gewone vlier

Rimpelroos

(ook verkocht als: Bottelroos)

Rosa rugosa

Alternatieven:

Egelantier & Hondсроos

Sierstruik, haag of boom

Canadese kornoelje

Cornus sericea

Alternatieven:

Rode of Gele kornoelje

(Japanse) Duizendknoop

a.a. Fallopia & Polygonum

Alternatieven:

Gewone vogelkers (*Prunus padus*),

Wilde liguster & Rode kornoelje

Hemelboom

Ailanthus altissima

Alternatieven:

Tamme kastanje

Vijverplanten (oever of water)

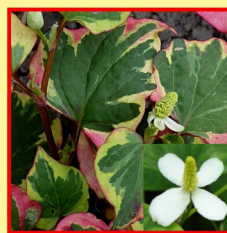

Braziliaanse waterpest

Egeria (densa) & Elodea densa

Alternatieven:

Waterviolier, Waterranonkel, Fonteinkruid, Brede waterpest

Moerasanemoon / Houittuynia

Houttuynia cordata

Alternatieven:

Waterdrieblad

Watermunt

Alternatief heeft: vergelijkbaar blad , bloem (kleur) , vruchten ; heeft ook wintergroen blad ; trekt ook veel bestuivers aan

Voor een uitgebreidere lijst van (potentieel) invasieve planten ga naar: www.tuinernietin.nl
Sommige planten zijn inmiddels verboden vanuit de EU; deze staan ook op deze lijst vermeld.